

Zpráva k projektu Nové České poštovny na vrcholu Sněžky

Varianta : Anežka
Autor zprávy: Hoffman Rajniš architekti
Autorský tým: Hoffman Rajniš Architekti - Prof.Ing.arch. Matrin Rajniš, Ing.arch.Patrik Hoffman
Datum: stav projektu k 15.4.2005
Ve spolupráci: p. Skrbková, Veselý výlet - RNDr. Pavel Klimeš, Ing. Miloslav Klimeš, město Pec podSněžkou – starosta Alan Tomášek
Model: modely Jeník
Fotografie modelu: Andrea Lhotáková
Vizualizace: vize.com

foto modelu: © Andrea Lhotáková; model: modely Jeník

©Hoffman Rajniš architekti; vizualizace> vize.com

Pohled od jihu

©Hoffman Rajniš architekti; vizualizace> vize.com

Pohled od severu

... na vrcholu Sněžky

Je těžké najít v Čechách obtížnější podmínky pro návrh nové stavby-extremní klimatické podmínky, 1.zóna Krkonošského národního parku, ale úkol je to nesporně krásný.

... zadání

Limity Nové české poštovny byly stanoveny dohodou 3 stran – KRNaPu (správce pozemků), Pece pod Sněžkou (majitelé České boudy) a paní Skrbkové (majitelky stávající Poštovny) - Objekt nové poštovny bude umístěn na původních základech demolované České boudy. Pro výstavbu poštovny je možné využít stávající sklepní prostory České boudy o objemu cca 165 m³. Max. zastavěná plocha 74m² podlažní plochy, z toho 12 m² bude trvale otevřené závětrí s informačními panely o historii a přírodovědných hodnotách Sněžky. Obestavěný prostor bude maximálně 460 m³, včetně případného využití částí stávajících sklepních prostorů demolované České boudy. Byl stanoven i poměrně jednoduchý program – provoz poštovny, trvalé zázemí pro 2 členy osádky, objekt bude vybaven jediným splachovacím záchodem a maximálně 2 umývadly (po 1 ks v hygienickém zázemí a v prostoru pro obsluhu) a sklady zboží. Hygienické zařízení jsou určena pouze pro personál. Při vstupu zajistit minimální úkryt návštěvníkům hor.

...malý dům

Nová česká poštovna je požadována klienty jako malý dům (má jen 74m² podlažní plochy a 346m³ obestavěného prostoru). Řekněme asi třetina běžného rodinného domu. Má i poměrně jednoduchý program – u poštovního pultu dostanete pohlednice, razítko a můžete podat zásilku (jsme totiž skutečně na regulérní poště, kterou však vede soukromá poštmistrovská paní Skrbková z Peče pod Sněžkou). Návštěvník poštovny si může objednat i z poměrně středního sortimentu občerstvení a při konzumaci se ohřát a rozhlédnout. Stavba musí poskytnout trvalé zázemí pro 2 členy osádky, sociální vybavení a sklady zboží. Vstupní zařízení má kdykoliv zajistit minimální úkryt návštěvníkům hor.

...jaký to má být dům?

Řešení provozu není tak komplikované. Co je skutečně obtížné, je rozhodnutí, jaký to má být dům a jak má vypadat? Při hledání odpovědi jsme si vzpomněli jak na staré fotografie vrcholu Sněžky, tak i na potřhané snímky základů kapitánů Scotta, Amundsena a jiných polárníků. Ano ten, kdo dosáhl vrcholu Sněžky je svým způsobem na „expedici“ a měl by najít „expediční dům“.

...stavební systém

Jak stavět v Národním parku, kde je každý lidský zásah vlastně nemístný – naše odpověď je jasná – koncipujeme dům jako rozumnou dřevěnou stavebnici, která je lehká, lze jí poměrně snadno vyrobit, přepravit, smontovat, upravit, a také, což je podstatné i rychle demontovat. Lidské dílo je jen dočasným „návštěvníkem“ v přírodě a dává si velmi záležet na tom, aby při svém vzniku, trvání i zániku vyvolalo jen minimum zásahů do přírodních systémů.

... tvar stavby

Tvar stavby se vyvíjel delší dobu. Při extrémně silném větru je totiž často voda hnána i vzhůru po šikmé střeše a tím mizí hlavní fyzikální důvod pro šikmou střechu. Naše rozhodnutí pro plochou střechu má velmi racionální důvody. Na ploché střeše silný vítr bez překážek odfoukává sněh. To je pro polohu s extrémním spádem sněhu důležité.

Další rozhodnutí – postavit dům na volné podpory – a situovat podlahu nad úroveň terénu zabrání vytváření závějí na závětrné straně stavby. Např. v Grónsku s podobným klimatem jako na vrcholu Sněžky to běžně užívají.

I volba půdorysného tvaru – poměrně štíhlého obdélníku 3,6 X 17m má své důvody – šířka cca 3,6m (3 moduly o 1,2m) je vhodná pro sezení hostů, po obou stranách s ponecháním dostatečné komunikace uprostřed. Kromě toho uvažme i fakt, že na vrcholu převládají západní větry a je tudíž logické situovat delší osu „po větru“. Svoji roli hraje i velká plocha fasády na jih, umožňující pasivní využívání slunečního záření.

... vyhlídková terasa

Plochá střecha stavby, umožňuje umístit na ní i vyhlídkovou terasu. I toto rozhodnutí má své důvody. U „expedičního“ domu by každý asi očekával, že se „postaví“ do služby – umožní umístění řady přístrojů, nabídne například nové pohledy ze Sněžky (mnozí se hodně divili, jak rozdílný je pohled ze země od vyhlídky z terasy o 6m výš – vyzkoušeli jsme to při demolici staré České boudy). Stavba se tak řadí do skupiny objektů s vědeckým užitím, jako jsou např. meteorologické stanice a tím i potvrzuje svůj „věcný“ výraz. Je na místě poznamenat, že pruská meteorologická stanice na vrcholu Sněžky měla své nezaměnitelné kouzlo.

... plášť stavby

Při návrhu pláště stavby jsme šli cestou proměnlivého čtyřvrstvého systému:

1. nosné dřevěné rámy systému SSBS **2.** předsažené zasklení dvojskly v rastru rámu SSBS **3.** vnější systém stavitelných velmi odolných žaluzií **4.** vnitřní izolační sendvičové desky, dělené a vyklápěné do polí nosného rámu. Tento systém je velmi proměnný. Umí vytvořit od otevřeného „průhledného“ domu v jedné poloze až po zcela uzavřenou „krabíčku“ pro období zimních bouří a námraz. Proměnlivost vyjádřená počtem kombinací míry uzavření jednotlivých polí jde do milionů. Toto obrovské číslo vypovídá o systému, který se snaží ve své adaptabilitě jít ve stopách přírody.

... varianta Anežka

Po zhruba osmnácti měsících práce a zpracování skutečně velké série variant jsme na konci února 2005 prezentovali pět variant našeho řešení nové české poštovny. Nazvali jsme je ženskými jmény od A s tím, že náš původní návrh z počátku léta 2004 dostal jméno Alfa.

Asi nejvíce nás oslovuje varianta „Anežka“.

Toto řešení má logiku! Jednoduchý prostor poštovny, zcela oprostěný od servisních funkcí, se vznáší na subtilních podporách nad terasou vrcholu. Jeho čistá geometrie má ve své lapidárnosti sílu – pět čtverců tvoří obdélník. Čtyři tvoří obslužný prostor, pátý je užit pro vstupní zádveří, to je umístěno na jediném logickém místě – na západní závětrné straně – tam, kde nemohou být závěje. Na terasu vede jemná válcové věž s kruhovým schodištěm, je zcela volná a bez zasklení.

V prostoru původního sklepa České boudy pod terasou je malý servisní modul. Zde je místo pro ubytování obsluhy, sociální zázemí a koncentrovaný skladovací blok. Umístění těchto částí do spodní úrovně má svou jasnou logiku a dokážeme si představit, jak ocení obsluha klidný spánek v krytém prostoru bez ořesů a burácení silných bouří.

... dům v extrémních podmínkách

Je možné realizovat „vlídný“ dům v extrémních podmínkách? Určitě ano! Musí být skutečně vlídný, především k přírodě. Samozřejmě i k návštěvníkům, uživatelům a snad by se dalo říci i k pocitům, které Češi chovají ke své nejvyšší hoře. Užívání lehkých proměnných dřevěných stavebnicových konstrukcí v kombinaci s mnohavrstevnými systémy pláště přináší posun koncepce stavby. Může být vnímán jako přiblížení k přírodě k její proměnlivosti a přirozenosti. Stavba nové poštovny se extrémním podmínkám nevzpírá – právě naopak – plně je přijímá a čerpá z jejich překonávání energii a snad i získává schopnost tuto sílu předávat dál. Snad v sobě nese čitelnou zprávu o vztahu moderní české společnosti k přírodě, založeném na porozumění a pokorné vnímavosti.